

Anonymizovaná verze

Překlad C-637/19 - 1

Věc C-637/19

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

27. srpna 2019

Předkládající soud:

Svea Hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen (Švédsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

20. srpna 2019

Navrhovatel:

BY

Další účastník řízení:

CX

[Omissis]

Předkládající soud

[Omissis] Svea hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen (odvolací soud ve Stockholmu jakožto specializovaný soud pro patenty a obchodní věci, Švédsko)

[Omissis] Stockholm, Švédsko

[Omissis]

Účastníci původního řízení

Navrhovatel: BY

Další účastník řízení: CX

[Omissis]

Předmět: porušení autorského práva, atd.

[Omissis]

Předmět řízení a skutkové okolnosti věci v původním řízení

3. Účastníci původního řízení jsou dvě fyzické osoby, z nichž každá má internetovou stránku. Projednávaný spor vychází z toho, že v jiné věci mezi účastníky řízení poskytl CX obecnému soudu, u něhož byla věc projednávána, jako důkaz kopii stránky textu s fotografií z internetové stránky BY. V projednávané věci BY tvrdí, že je nositelem autorského práva k této fotografii, a žádá po CX náhradu škody zaprvé za porušení jeho autorských práv a zadruhé za porušení zvláštní ochrany poskytnuté fotografiím. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že CX jednal tak, jak BY uvedl. CX však zpochybňuje povinnost nahradit škodu.
4. Soud prvního stupně, Patent- och marknadsdomstolen (soud prvního stupně ve Stockholmu jakožto specializovaný soud pro patenty a obchodní věci, Švédsko, dále jen „PMD“) rozhodl, že fotografie byla chráněna jako právo související s autorským právem, tedy zvláštní ochranou poskytnutou fotografiím. PMD konstatoval, že jelikož byla fotografie předložena soudu jako procesní písemnost, mohl každý v souladu se švédskými ústavněprávními předpisy o svobodném přístupu k dokumentům požádat, aby mu k ní byl poskytnut přístup. Podle PMD CX tedy tuto fotografii poskytl veřejnosti ve smyslu švédského zákona o autorském právu, byl však toho názoru, že nebylo prokázáno, že by tím BY utrpěl újmu. Jeho žaloba byla proto zamítnuta.
5. BY podal proti tomuto rozhodnutí opravný prostředek k Patent- och marknadsöverdomstolen (odvolací soud ve Stockholmu jakožto specializovaný soud pro patenty a obchodní věci, Švédsko, dále jen „PMÖD“) a požadoval jeho změnu. CX je proti změně rozsudku.
6. PMÖD musí mimo jiné rozhodnout, zda předání kopie dotyčné fotografie soudu může představovat protiprávní zpřístupnění [díla] pro účely autorského práva ve formě veřejného rozšiřování nebo sdělování veřejnosti. Speciálně musí PMÖD rozhodnout o otázce, zda lze soud považovat za „veřejnost“. Účastníci řízení před PMÖD vysvětlili, že dotčená fotografie byla zaslána obecnému soudu e-mailem ve formě elektronické kopie. Pokud by PMÖD došel k názoru, že toto předložení procesní písemnosti je třeba považovat za zpřístupnění veřejnosti, vyvstává otázka, zda se použijí vnitrostátní právní předpisy týkající se omezení autorského práva v souvislosti s řízeními před soudem: srov. čl. 5 odst. 3 písm. e) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, s. 10, Zvl. vyd. 17/01, s. 230). Otázky, které PMÖD pokládá Soudnímu dvoru, se však netýkají těchto omezení v autorském právu.

Relevantní vnitrostátní právní předpisy a judikatura

7. Relevantní ustanovení švédského práva se nacházejí v §§ 2 a 49a lagen (1960: 729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (zákon č. 729 z roku 1960 o autorském právu k literárním a uměleckým dílům, dále jen „autorský zákon“). Jejich znění je následující:

„§ 2

S výhradou omezení stanovených tímto zákonem autorské právo zahrnuje výlučné právo s dílem nakládat pořizováním rozmnoženin a jeho zpřístupněním veřejnosti, ať již v původní, nebo změněné formě, v překladu nebo po úpravě do jiného literárního nebo uměleckého žánru nebo podle jiné techniky.

Rozmnožováním díla se rozumí zhotovování přímých nebo nepřímých, dočasných nebo trvalých rozmnoženin díla nebo jeho části, a to v jakékoli formě a jakýmkoli prostředky.

Dílo je zpřístupněno veřejnosti v těchto případech:

1. Je-li dílo předmětem sdělování veřejnosti. Ke sdělování díla veřejnosti dochází tehdy, je-li dílo zpřístupněno veřejnosti po drátě nebo bezdrátově z jiného místa, než ve kterém k němu má veřejnost přístup. Sdělováním díla veřejnosti je také zpřístupňování díla veřejnosti způsobem, že kdokoli může mít k němu přístup na místě a v čase podle své vlastní volby.

[Omissis]

4. Pokud je rozmnoženina díla nabízena k prodeji, pronájmu nebo půjčce nebo je jiným způsobem šířena veřejnosti.

Za sdělování veřejnosti a veřejné užití se považuje sdělování a užití v profesionální sféře před nebo pro větší uzavřený okruh osob.

§ 49a

Autor fotografie má výlučné právo na rozmnožování této fotografie a její zpřístupnění veřejnosti. Toto právo platí bez ohledu na to, zda je obraz používán v původní nebo upravené podobě a bez ohledu na použitou techniku.“

8. Ze švédského ústavního práva rovněž vyplývá, že podpora svobody projevu a rozmanitosti informací zahrnuje právo každého jednotlivce na přístup k veřejným dokumentům [kapitola 2 § 1 tryckfrihetsförordningen (zákon o svobodě tisku)]. Z tohoto ústavního práva rovněž vyplývá, že procesní písemnosti postoupené soudu jsou veřejnými dokumenty bez ohledu na to, v jaké formě a jakým způsobem byly soudu předloženy. Toto ustanovení má tedy za následek, že každý může požádat o přístup k procesní písemnosti předložené soudu. Z této zásady jsou však vyňaty důvěrné informace. Právo na svobodný přístup k dokumentům se tedy v zásadě týká rovněž dokumentů, na něž se vztahuje autorské právo a práva s ním související.

9. V dřívější věci PMÖD rozhodl, že zaslání autorskoprávně chráněného textu vnitrostátnímu soudu emailem v rámci soudního řízení není sdělování veřejnosti ve smyslu § 2 třetí pododstavec bod 1 autorského zákona. PMÖD nejprve konstatoval, že toto zaslání skutečně představuje „sdělování“, a poté připomněl, že Soudní dvůr Evropské unie ve svém rozsudku ze dne 31. května 2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379, bod 41), rozhodl, že se pojem „veřejnost“ týká blíže neurčeného počtu potenciálních diváků či posluchačů a kromě toho vyžaduje dosti vysoký počet osob. PMÖD z toho dovodil, že předání díla soudu nelze považovat za sdělování veřejnosti. Skutečnost, že podle švédského práva existuje široké právo na přístup k dokumentům soudů, není podle něj v tomto kontextu relevantní. [Omissis]
10. V jiném případě tentýž soud [PMÖD] rozhodl, že předložení papírové kopie fotografie, která byla jako fotografie chráněna podle autorského zákona, soudu v rámci soudního řízení představuje neoprávněné veřejné rozšiřování ve smyslu § 2 třetí pododstavec 3 bod 4 autorského zákona. V tomto případě PMÖD odkázal na rozsudek ze dne 13. května 2015, Dimensione Direct Sales a Labianca, C-516/13, EU:C:2015:315, bod 25 a citovanou judikaturu. Soud konstatoval, že z tohoto rozsudku vyplývá, že pojem „rozšiřování“ obsažený ve směrnici 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že stačí, aby jedna rozmnoženina byla dodána alespoň jednomu členu veřejnosti. Uvedený soud uvedl, že pojem „veřejnost“ není ve směrnici 2001/29 definován, po vyhodnocení různých jazykových verzí této směrnice však dospěl k závěru, že výraz „veřejnost“ v každém případě znamená jasné oddělení ve vztahu k tomu, co je třeba považovat za soukromé. PMÖD dospěl k závěru, že soud, jemuž byla fotografie předložena, nepatří k soukromé skupině osoby, která ji předložila, a nemůže být považován jednoduše za prostředníka v řetězci rozšiřování, jelikož bez ohledu na případnou povinnost poskytnout přístup ke kopiím dokumentů, není povinen vydat předmětný fyzický exemplář, který mu byl předložen. V uvedené věci dospěl PMÖD k závěru, že předložením exempláře fotografie k soudu je tato veřejně rozšířena. [Omissis]

Relevantní ustanovení unijního práva.

11. Článek 3 odst. 1 směrnice 2001/29 (viz výše) stanoví:

„Členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.“

Podle čl. 4 odst. 1 uvedené směrnice:

„Členské státy stanoví pro autory u originálů jejich děl nebo jejich rozmnoženin výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakoukoliv formu veřejného rozšiřování prodejem nebo jiným způsobem.“

Potřeba rozhodnutí o předběžné otázce

12. Stávající znění ustanovení § 2 třetí pododstavec body 1 a 4 autorského zákona bylo přijato v souvislosti s prováděním směrnice 2001/29. Znění bodů 1 a 4 odpovídá znění čl. 3 odst. 1 a čl. 4 odst. 1 směrnice. V rámci svého posuzování tedy musí PMÖD použít tato ustanovení švédského práva ve světle odpovídajících ustanovení unijního práva. Podle názoru PMÖD však existují pochybnosti o tom, jak je třeba vykládat pojmy „sdělování veřejnosti“ a „veřejné rozšiřování“ podle evropského práva, pokud jde o předložení autorskoprávně chráněného díla soudu. Tyto pochybnosti se týkají otázky, zda je třeba považovat soud za veřejnost ve smyslu směrnice 2001/29, zejména vyvstává otázka, zda je třeba pojmu veřejnost připsat stejný význam nezávisle na tom, jestli jde o „sdělování“, nebo „rozšiřování“. Judikatura Soudního dvora na tuto otázku odpověď neposkytuje.
13. Pojem „veřejnost“ není definován ve směrnici 2001/29 ani v žádném jiném aktu sekundárního práva. Soudní dvůr již však v tomto ohledu rozhodl, že pro účely posouzení, zda se jedná o sdělování veřejnosti, je důležité přihlídnout k několika navzájem se doplňujícím kritériím, která nejsou samostatné povahy a navzájem spolu souvisí. Vzhledem k tomu, že tato kritéria mohou být v různých situacích přítomna v různé míře, musí být uplatňována jak samostatně, tak v jejich vzájemném spojení. Soudní dvůr má tedy za to, že pojem „sdělování veřejnosti“ musí být vykládán široce. Soudní dvůr již mimoto určil, že pojem „sdělování veřejnosti“ zahrnuje dva kumulativní prvky, a sice „sdělování“ díla a sdělování tohoto díla „veřejnosti“ (rozsudek ze dne 31. května 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, body 35 až 37 a citovaná judikatura).
14. Pokud jde o druhé z těchto kumulativních kritérií, tedy pojem „veřejnost“, Soudní dvůr rozhodl, že odkazuje na blíže neurčený počet potenciálních diváků či posluchačů a kromě toho vyžaduje dosti vysoký počet osob. Co se týče „blíže neurčené“ povahy veřejnosti, Soudní dvůr zdůraznil, že se jedná o „obecné“ zpřístupnění díla jakýmkoli vhodným způsobem, tedy nikoli pouze zpřístupnění konkrétním jednotlivcům, kteří patří do soukromé skupiny osob (rozsudek ze dne 31. května 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, body 41 a 42 a citovaná judikatura).
15. Z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že pojem „rozšiřování“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 směrnice 2001/29 představuje autonomní pojem unijního práva, jehož výklad nemůže záviset na právu, které se uplatní na operace, v jejichž rámci k rozšiřování došlo a že pojem „veřejné rozšiřování“, obsažený v čl. 4 odst. 1 uvedené směrnice, má tedy stejný význam jako výraz „zpřístupnění [...] veřejnosti“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví o autorském právu (WCT) [přijaté v Ženevě dne 20. prosince 1996] (rozsudek ze dne 13. května 2015, Dimensione Direct Sales a Labianca, C-516/13, EU:C:2015:315, bod 25 a citovaná judikatura). Z uvedeného rozsudku vyplývá, že k tomu, aby došlo k „veřejnému rozšiřování“, stačí, aby chráněné dílo bylo dodáno jednomu členu veřejnosti. Soudní dvůr se však v této souvislosti nevyjádřil k významu pojmu „veřejnost“, ani neodkázal na svou dosavadní judikaturu týkající se pojmu „veřejnost“ v kontextu „sdělování veřejnosti“. I když Soudní dvůr rozhodl, že je dostačující, aby bylo dílo dodáno jednomu členu

veřejnosti, zůstává nadále otázkou, zda musí být pojem „veřejnost“ v tomto kontextu vykládán stejným způsobem jako v judikatuře Soudního dvora k pojmu „sdělování veřejnosti“, tedy zda má být vykládán jednotně v kontextu směrnice 2001/29.

16. Kromě výše uvedené judikatury byl Soudní dvůr rovněž požádán, aby vyložil výraz „sdělování veřejnosti“ v mnoha jiných souvislostech, konkrétně sdělování prostřednictvím i) rozhlasových a televizních přijímačů umístěných v restauracích, v hotelích, lázních nebo rehabilitačních centrech, ii) odkazů na internetových stránkách pro živý přenos televizních programů a iii) vysílání televizních signálů stanicemi televizního vysílání zvláštním distributorům (viz zejména rozsudky ze dne 7. prosince 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, body 42 a 47, ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další, C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 196, ze dne 27. února 2014, [OSA, C-351/12, EU:C:2014:110], ze dne 19. listopadu 2015, SBS Belgium, C-325/14, EU:C:2015:764, body 20 až 23, 33 a 34, a ze dne 8. září 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, body 29 až 55). Soudní dvůr měl rovněž příležitost podrobněji vyložit výraz „veřejné rozšiřování“ v rozsudku z roku 2018 (viz rozsudek ze dne 19. prosince 2018, Syed, C-572/17, EU:C:2018:1033).
17. O výkladu pojmů „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 a „veřejné rozšiřování“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 téže směrnice v takové souvislosti, o jakou jde ve věci v původním řízení, tedy v případě předložení autorskoprávně chráněného díla soudu, však Soudní dvůr dosud nerozhodl. Jak bylo uvedeno výše, Soudní dvůr dosud nerozhodl ani o tom, zda má pojem „veřejnost“ v těchto dvou odlišných situacích stejný význam. Tato otázka je bezprostředně relevantní ve sporu v původním řízení, v němž PMÖD musí rozhodnout, zda se jedná o veřejné rozšiřování nebo sdělování veřejnosti v případě, kdy je soudu předložena písemnost, ať už ve formě fyzického dokumentu (v papírové podobě) nebo přílohy k emailu, jelikož toto předložení má stejné účinky a slouží témuž cíli v obou případech.
18. Podle PMÖD je jedním z faktorů přispívajícím k této nejistotě otázka, jak je třeba rozumět závěrům Soudního dvora o „blíže neurčené“ povaze veřejnosti, pokud se jedná o soud (viz rozsudek ze dne 31. května 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, bod 42). Podle PMÖD nelze na soud, ani jeho zaměstnance, nahlížet jako na „veřejnost“ v obecném smyslu slova, nemohou být však považováni ani za „patřící do soukromé skupiny“. K tomu přistupuje skutečnost, že počet osob, které po předložení díla soudu k němu mohou mít přístup, je sice omezen na zaměstnance soudu, toto číslo se ale může měnit a musí být v zásadě považováno za docela vysoké. Kromě toho má podle švédského práva každý zpravidla právo na přístup k dokumentu, který soud obdržel.
19. Aby mohl PMÖD rozhodnout ve věci v původním řízení, potřebuje získat odpověď na následující otázky.

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

20. 1. Má pojem „veřejnost“ v čl. 3 odst. 1 a čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti jednotný význam?
2. V případě kladné odpovědi na první otázku, je třeba považovat soud za „veřejnost“ ve smyslu těchto ustanovení?
3. V případě, že bude na první otázku odpovězeno záporně:
- a) v případě sdělení díla požívající autorskoprávní ochrany soud, je třeba považovat tento soud za veřejnost?
 - b) v případě rozšíření díla požívající autorskoprávní ochrany soud, je třeba považovat tento soud za veřejnost?
4. Má skutečnosti, že vnitrostátní právní úprava zakotvuje obecnou zásadu přístupu k dokumentům, podle níž jsou procesní písemnosti přístupné na žádost každému, ledaže obsahují důvěrné informace, vliv na posouzení otázky, zda je předložení díla požívajícího autorskoprávní ochrany soud třeba považovat za sdělování veřejnosti nebo veřejné rozšiřování?

[Omissis]

PRACOVNÍ DOKUMENT